

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра міжнародного права

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«International criminal law /
Міжнародне кримінальне право»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «International criminal law / Міжнародне кримінальне право» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 24 с.

Розробник:
Сенаторова Оксана Василівна,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного права
(протокол № 10 від 31 травня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри міжнародного права
(протокол № 11 від 27 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри – Стешенко Володимир Миколайович,
кандидат юридичних наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	12
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	12
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	14
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання.....	15
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	16
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	18
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	18

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «International criminal law / Міжнародне кримінальне право» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 3	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 2021–2022	Рік підготовки: 2021–2022
		семестр	семестр
Загальна кількість годин – 120	Рівень освіти – другий (магістерський)	1–2	1–2
		Лекції	Лекції
		20 год.	6 год.
		Практичні / семінарські заняття	Практичні / семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2–4, самостійної роботи студента – 6–8.		80 год.	110 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних знань про міжнародні злочини, на які поширюється юрисдикція Міжнародного кримінального суду (надалі – МКС), про основні процедури Суду, його співробітництво з державами та іншими суб'єктами міжнародного права, вироблення основних умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти в сфері застосування норм міжнародного кримінального права як у міжнародній, так і у національній юрисдикціях, імплементації його норм у національному праві України, критичної оцінки доктрини і судової практики міжнародних кримінальних судів.

Завдання:

- формування поглибленої системи теоретичних знань (концепцій, доктрин) щодо міжнародного кримінального права;
- усвідомлення основ та динамічної практики діяльності Міжнародного кримінального суду, специфіки його юрисдикції та особливостей співробітництва держав з цією унікальною міжнародною організацією;
- розвиток умінь з орієнтування в основних нормативних актах щодо боротьби з міжнародними злочинами і співробітництва щодо таких злочинів;
- набуття умінь з кваліфікації, розслідування та кримінального переслідування міжнародних злочинів;
- засвоєння науково-теоретичних підходів, практичних методів, прийомів професійної діяльності у застосуванні норм міжнародного кримінального права, стандартів правової допомоги у кримінальних справах в національному правопорядку України;
- оволодіння інноваційними практиками, юридичною технікою тлумачення нормативно-правових актів та судової практики Міжнародного кримінального суду і трибуналів *ad hoc*, а також актів, що становлять договірно-правову базу відносин України з іншими державами у сфері боротьби з міжнародними злочинами і царині правової допомоги у кримінальних справах.

Пререквізити: «Міжнародне публічне право».

Кореквізити: «Universal and regional systems of human rights protection / Універсальні та регіональні системи захисту прав людини», «Transitional justice / Перехідне правосуддя».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Демонструвати знання й розуміння сучасних правових доктрин, категорій і принципів міжнародного кримінального права
РН 2.	Аналізувати вплив історичних подій на сучасний стан розвитку і майбутнє

	міжнародного кримінального права, транснаціонального кримінального права, правової допомоги у кримінальних справах.
РН-3.	Визначати особливості національної і міжнародної кримінальної юрисдикції, вміти вирішувати питання конфлікту юрисдикцій держав та держав і Міжнародного кримінального суду, визначати системні основи діяльності Міжнародного кримінального суду.
РН-4	Характеризувати елементи міжнародних злочинів, визначати засади їх імплементації в національний правопорядок і способи подолання колізій між матеріальними нормами міжнародного і національного права, уміти визначати контекстуальні елементи міжнародних злочинів та збирати підтверджуючі їх докази.
РН-5	Демонструвати розуміння загальних принципів міжнародного кримінального права та принципів індивідуальної кримінальної відповідальності за міжнародні злочини.
РН-6	Визначати необхідні для розв'язання конкретних задач методи і процедури діяльності Міжнародного кримінального суду, засади співробітництва держав з Міжнародним кримінальним судом, розуміти зобов'язання України в контексті поданих заяв за ст. 12(3) Римського Статуту.
РН-7	Визначати завдання та функції всіх органів, покликаних боротися з міжнародними злочинами на міжнародному універсальному та регіональному рівнях.
РН-8	Надавати правову оцінку стану імплементації норм міжнародного кримінального права у правову систему України.
РН-9	Надавати консультації щодо можливості застосування джерел міжнародного кримінального права і норм правової допомоги у кримінальних справах у правозастосовній практиці України.
РН-10	Вміти інтерпретувати норми міжнародних договорів і звичаїв, а також рішень міжнародних судів, застосовувати на практиці норми міжнародних договорів про правову допомогу у кримінальних справах.
РН-11	Здійснювати консультування з питань міжнародного кримінального права, транснаціонального кримінального права і правової допомоги у кримінальних справах.
РН-12	Надавати консультації потерпілим від міжнародних злочинів щодо їх ролі в міжнародному кримінальному процесі та можливостей захисту їх прав.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

СК1.2. Здатність демонструвати знання й розуміння правових систем в умовах глобалізації.

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і

виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН5. Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН1.3. Аналізувати механізми публічно-правового і приватно-

правового регулювання в юридичній практиці.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю.

Становлення та розвиток міжнародно-правового співробітництва в боротьбі зі злочинністю. Історія розвитку міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. Зародження і розвиток доктрини міжнародного кримінального права. Сучасне розуміння МКП, його відмінність від транснаціонального кримінального права і правової допомоги у кримінальних справах. Взаємозв'язок міжнародно-правових норм щодо співробітництва в боротьбі зі злочинністю з нормами національного права. Взаємодія норм МКП з нормами інституту міжнародної відповідальності, права миру і безпеки, права прав людини, міжнародного гуманітарного права. Етапи розвитку міжнародної кримінальної юстиції: Нюрнберзький, Токійський, Югославський (МКТЮ), Руандійський (МКТР) трибунали і МКС. Гібридні кримінальні суди. Альтернатива кримінальному правосуддю – правосуддя перехідного періоду.

Національна кримінальна юрисдикція: поняття, принципи. Особливості принципу універсальної юрисдикції. Поняття юрисдикції у доктрині та міжнародних нормативних актах. Юрисдикція держави: поняття і види. Принципи кримінальної юрисдикції держав: територіальний, персональний (активний, пасивний), захисту. Особливості принципу універсальної юрисдикції (справи Ейхмана, Піночета, Демократична Республіка Конго проти Бельгії (2000)). Кримінальне законодавство України про юрисдикцію. Колізія юрисдикцій держави і міжнародних кримінальних судів.

Модуль 2. Міжнародне кримінальне право і міжнародна кримінальна юстиція.

Міжнародне кримінальне право: поняття, джерела, загальні принципи.

Поняття та предмет регулювання МКП. Джерела МКП, їх значення та ієрархія. Джерела внутрішнього права МКС. Загальні принципи МКП, їх зв'язок з принципами національного кримінального права. Принцип законності, недопустимість посилення на посадовий стан, відповідальність командирів, незастосування строків давності.

Міжнародний кримінальний суд: статус, судоустрій і юрисдикція.

Нюрнберзький і Токійський військові трибунали, їх юрисдикція, судоустрій, процедура провадження і правова оцінка діяльності. Міжнародні кримінальні трибунали щодо колишньої Югославії (МКТЮ) та щодо Руанди (МКТР): особливості утворення, юрисдикція, судоустрій, процедура провадження, значення найвідоміших справ: Тадіча, Блашкіча, Караджіча, Акаєсу. МКС: особливості утворення, окремий статус. Судоустрій МКС. Органи Суду та Асамблея держав-учасниць: функції, вимоги до кандидатур. Органи, що здійснюють допомогу потерпілим. Юрисдикція МКС за предметом, за колом осіб, за часом, за територією. Комплементарна юрисдикція МКС та її відмінність від юрисдикції попередніх трибуналів. Критерії прийнятності справи до провадження.

Поняття та особливості міжнародних злочинів. Концепція злочину в міжнародному праві. Відмінність міжнародних і транснаціональних злочинів. Поняття та особливості контекстуальних елементів міжнародних злочинів. Визначення міжнародних злочинів, їх види: геноцид, злочини проти людяності, військові злочини і злочин агресії. Перспективи розширення переліку іншими злочинами. Тероризм: поняття, види (тероризм як злочин проти людяності, військовий злочин, транснаціональний злочин, загальнокримінальний злочин), правове регулювання боротьби з ним. Справа України проти Росії в Міжнародному Суді ООН щодо порушення Конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму. Захоплення літаків та інші незаконні дії проти безпеки цивільної авіації. Аналіз катастрофи рейсу МН-17 та її правових наслідків.

Злочин геноциду і злочини проти людяності: ознаки, контекстуальні елементи. Геноцид: історичний огляд, правове регулювання, контекстуальні елементи. Справи Міжнародного Суду ООН, МКТЮ і МКТР стосовно геноциду. Голодомор в Україні як геноцид. Злочини проти людяності: контекстуальні елементи, правове регулювання, види. Проект конвенції про запобігання злочинів проти людяності і покарання за них 2019 р. Злочини проти людяності, вчинені під час Революції Гідності.

Злочин агресії і воєнні злочини: ознаки, контекстуальні елементи. Злочин агресії, проблеми визначення поняття і правового механізму боротьби з ним. Особливий суб'єктний склад. Роль Ради Безпеки ООН у вирішенні питання про наявність агресії. Юрисдикція МКС стосовно злочину агресії. Воєнні злочини: правові основи в міжнародному гуманітарному праві, контекстуальні елементи, класифікація. Імплементация норм міжнародного гуманітарного права в законодавстві України. Воєнні злочини, вчинені в контексті збройного конфлікту на території України.

Юрисдикція Міжнародного кримінального суду щодо ситуації в Україні. Юрисдикція МКС щодо України в світлі заяв про визнання ad hoc юрисдикції. Особливості ad hoc юрисдикції. Висновок Конституційного Суду України 2001 р. щодо невідповідності Римського Статуту МКС Конституції України та зміни до ст. 124 Конституції. Висновки Прокурора МКС по завершенню стадії попереднього вивчення ситуації в Україні (2020 р.): кваліфікація збройного конфлікту, перелік імовірних злочинів. Необхідність ратифікації та імплементации положень Римського Статуту МКС та норм щодо забезпечення співробітництва із Судом.

Модуль 3. Засади кримінальної відповідальності і міжнародний кримінальний процес.

Засади міжнародної кримінальної відповідальності. Відповідальність за міжнародні злочини: форми співучасті. Відповідальність військових командирів і цивільних начальників (superior responsibility). Обставини, що звільняють від кримінальної відповідальності. Амністія, імунітети.

Міжнародний кримінальний процес і правова допомога у кримінальних справах. Особливості та загальні принципи міжнародного кримінального процесу. Стадії провадження справ в МКС. Попереднє вивчення ситуації як перша стадія провадження: цілі і процедура. Учасники процесу та особлива роль потерпілих, форми відшкодування їм шкоди. Форми співробітництва з державами та міжнародними організаціями. Сучасні виклики реалізації співробітництва між державами і МКС. Види покарань і процедура їх виконання. Засади правової допомоги держав у боротьбі з міжнародними злочинами. Форми співробітництва з питань правової допомоги у кримінальних справах: правове регулювання, види. Підстави для відмови в наданні правової допомоги у кримінальних справах. Органи держави, компетентні здійснювати діяльність з надання правової допомоги. Екстрадиція: поняття, правове регулювання. Відмежування понять видачі обвинувачених, передачі засуджених для відбування покарання і передачі осіб міжнародним кримінальним судам. Юридичні та фактичні підстави для екстрадиції. Екстрадиційні обмеження: принцип «подвійної кримінальності», принцип спеціалізації, «система мінімального терміну покарання». Підстави для відмови в екстрадиції: традиційні та новітні. Екстрадиція на основі універсального принципу юрисдикції.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Основи міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю				

		Тема 1. Становлення та розвиток міжнародно-правового співробітництва в боротьбі зі злочинністю	12	2	2	8
		Тема 2. Національна кримінальна юрисдикція: поняття, принципи. Особливості принципу універсальної юрисдикції	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	24	4	4	16
		Модуль 2. Міжнародне кримінальне право і міжнародна кримінальна юстиція				
		Тема 3. Міжнародне кримінальне право: поняття, джерела, загальні принципи	12	2	2	8
		Тема 4. Міжнародний кримінальний суд: статус, судоустрій і юрисдикція	12	2	2	8
		Тема 5. Поняття та особливості міжнародних злочинів.	12	2	2	8
		Тема 6. Злочин геноциду і злочини проти людяності: ознаки, контекстуальні елементи	12	2	2	8
		Тема 7. Злочин агресії і воєнні злочини: ознаки, контекстуальні елементи	12	2	2	8
		Тема 8. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду щодо ситуації в Україні.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	72	12	12	48
		Модуль 3. Засади кримінальної				

		відповідальності і міжнародний кримінальний процес				
		Тема 9. Засади міжнародної кримінальної відповідальності.	12	2	2	8
		Тема 10. Міжнародний кримінальний процес і правова допомога у кримінальних справах.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	24	4	4	16
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Основи міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю				
		Тема 1. Становлення та розвиток міжнародно-правового співробітництва в боротьбі зі злочинністю	12	-	-	12
		Тема 2. Національна кримінальна юрисдикція: поняття, принципи. Особливості принципу універсальної юрисдикції	12	-	-	12
		<i>Разом</i>	24	-	-	24
		Модуль 2. Міжнародне кримінальне право і міжнародна кримінальна юстиція				
		Тема 3. Міжнародне кримінальне право: поняття, джерела, загальні принципи	12	2	2	8
		Тема 4. Міжнародний кримінальний суд: статус, судоустрій і юрисдикція	12	2	2	8
		Тема 5. Поняття та особливості міжнародних злочинів.	12	-	-	12
		Тема 6. Злочин геноциду і злочини проти людяності:	12	-	-	12

		ознаки, контекстуальні елементи				
		Тема 7. Злочин агресії і воєнні злочини: ознаки, контекстуальні елементи	12	-	-	12
		Тема 8. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду щодо ситуації в Україні.	12	-	-	12
		<i>Разом</i>	72	12	12	48
		Модуль 3. Засади кримінальної відповідальності і міжнародний кримінальний процес				
		Тема 9. Засади міжнародної кримінальної відповідальності.	12	-	-	12
		Тема 10. Міжнародний кримінальний процес і правова допомога у кримінальних справах.	12	2	-	10
		<i>Разом</i>	24	2	-	16
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	4	6	110

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання

результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «International criminal law / Міжнародне кримінальне право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення

практичних завдань, участь у навчальному судовому засіданні (moot court), підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 10	max 7	max 30	max 16	max 10	max 7	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.

Колоквіум	Мах 7 (1, 3 модулі) або 16 балів (2 модуль)	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	Мах 4 (1, 3 модулі) або 8 (2 модуль)	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Мах 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
	Диференційований залік	100
90		1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
85		1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого

зараховано		<p>програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
	75	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.</p> <p>3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
	70	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
	60	<p>1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.</p>
не зараховано	55	<p>1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.</p>

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Додаткова конвенція про скасування рабства, работоргівлі та інститутів і звичаїв, подібних до рабства 1956 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_160#Text
2. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#Text
3. Додатковий протокол Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II), від 8 червня 1977 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_200#Text
4. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується прийняття додаткової відмітної емблеми (Протокол III), від 8 грудня 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g74#Text
5. Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом 1977 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_331#Text
6. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими 1949р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text
7. Кишинівська конвенція про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 2002 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_619#Text
8. Конвенція про боротьбу із захопленням заручників 1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_087#Text

9. Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден 1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_167#Text
10. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації 1971 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_165#Text
11. Конвенція про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією проституції третіми особами 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162#Text
12. Конвенція про запобігання злочину геноциду та покарання за нього 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_155#Text
13. Конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту 1954 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_157#Text
14. Конвенція про захист цивільного населення під час війни 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text
15. Конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії зі складу збройних сил на морі 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_152#Text
16. Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_151#Text
17. Конвенція про правопорушення та деякі інші дії, вчинені на борту повітряного судна 1963 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_244#Text
18. Конвенція про припинення злочину апартеїду та покарання за нього 1973 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_149#Text
19. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують людську гідність, видів поводження і покарання 1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
20. Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
21. Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму 2005 р. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_712#Text

22. Міжнародна конвенція про боротьбу з актами ядерного тероризму 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_d68#Text

23. Міжнародна конвенція ООН про боротьбу з бомбовим тероризмом 1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_374#Text

24. Міжнародна конвенція ООН про боротьбу з фінансуванням тероризму 1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_518#Text

25. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text

26. Мінська конвенція про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах 1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009#Text

27. Протокол про боротьбу з незаконними актами насильства в аеропортах, що обслуговують міжнародну цивільну авіацію, який доповнює Конвенцію про боротьбу з незаконними актами, що спрямовані проти безпеки цивільної авіації, прийняту в Монреалі 23 вересня 1971 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_269#Text

28. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text

29. Протокол проти незаконного ввозу мігрантів по суші, морю і повітрю, що доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_790#Text

30. Статут Міжнародного військового трибуналу для Далекого Сходу 1946 р. URL: <https://docs.cntd.ru/document/902053853>

31. Статут Міжнародного військового трибуналу для суду та покарання головних військових злочинців європейських країн осі 1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_201#Text

32. Статут Міжнародного кримінального трибуналу щодо колишньої Югославії 1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/995_711#Text

33. Статут Міжнародного кримінального трибуналу щодо Руанди 1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_d65#Text

34. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Про визначення агресії» 1974 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_001-74#Text

35. Римський статут Міжнародного кримінального суду 1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text

Основна література:

1. Верле, Г. Принципы международного уголовного права: учебник. Одесса: Феникс; Москва: Транслит, 2011. 882 с.

2. Cassese A. International Criminal Law. Oxford University Press, 2013. 528 p.

3. The Oxford Handbook of International Criminal Law / Edited by Kevin Heller, Frederic Megret, Sarah Nouwen, Jens Ohlin, and Darryl Robinson. Oxford University Press, 2020. 918 p.

4. Commentary on the Rome Statute of the International Criminal Court. Ed. by O. Triffterer. Second Edition, Baden Baden, 2008.

5. [Commentary on the Law of the International Criminal Court](#) / Edited by Mark Klamberg. Brussels: Torkel Opsahl Academic EPublisher. 2017. 819 p.

6. Stahn C. A [Critical Introduction to International Criminal Law](#) Oxford University Press, 2018. 464 p.

7. Cryer R., Friman H., Robinson D., Wilmshurst E. An Introduction to International Criminal Law and Procedure. Cambridge University Press, 2014. 522 p.

8. Нільс Мельцер. [Міжнародне гуманітарне право: загальний курс](#). МКЧХ, 2021. 398 с.

9. Хенкерте Ж-М., Досвальд-Бек Л. [Обычное международное гуманитарное право](#). Т.1 Нормы. МККК, 2006. 818 с.

10. [Understanding the International Criminal Court](#) / ICC documents.

Додаткова література

1. Давид Э. [Принципы права вооруженных конфликтов](#). Москва: МККК, 2011. 1144 с.
2. Boister, N. An Introduction to Transnational Criminal Law: Edition 2. Oxford University Press. 2018. 512 p.
3. Bassiouni C. International Extradition: United States Law and Practice (6th Edition). Oxford International Law Library. 2014. 1328 p.
4. Senatorowa Oksana. Die Ukraine und der Internationale Strafgerichtshof: Der lange Weg zur Gerechtigkeit. *Ukraine-analysen* NR. 208, 06.11.2018. P. 7–11. URL: <http://www.laender-analysen.de/ukraine/pdf/UkraineAnalysen208.pdf>
5. Oksana Senatorova. Prosecution of International Crimes Committed in Ukraine: Current Challenges and Perspectives. *Religion & Gesellschaft in Ost und West*. 2022. NR. 4.
6. Senatorowa Oksana. Special Tribunal for the Crime of Aggression Against Ukraine: Filling in the Gaps and Avoiding the Pitfalls. *Ukraine-Analysen*. July 2022. Nr. 270.
7. Сенаторова О. В. «Міжнародний кримінальний суд: в чому проблеми юрисдикції щодо війни в Україні та як їх вирішити?» // сайт Центру Міжнародного Гуманітарного Права і Перехідного Правосуддя. 28 жовтня 2020 р. URL: <https://ihlaw.org/mizhnarodnyj-kryminalnyj-sud-ukrayina/>
8. Сенаторова О. В. Принципи Нюрнберзького процесу як основа міжнародної кримінальної юстиції. *Теорія і практика правознавства*. 2011. № 1(1).
9. Теорія та практика міжнародного кримінального права: підручник / [Зелінська Н.А., Андрейченко С.С., Дрьоміна-Волок Н.В., Коваль Д.О.; за ред. проф. Зелінської Н.А.]. Одеса: Фенікс, 2017.
10. Хавронюк М. І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації: монографія. Київ: Істина, 2005. 264 с.

Інтернет-ресурси

1. Сайт Міжнародного кримінального суду – <https://www.icc-cpi.int/Pages/Main.aspx>
2. Звіт Прокурора Міжнародного кримінального суду про дії з попереднього дослідження ситуації в Україні за 2020 рік – <https://www.icc-cpi.int/itemsDocuments/2020-PE/2020-pe-report-ukr-rus.pdf>
3. Nuremberg Trials Project – http://nuremberg.law.harvard.edu/php/docs_swi.php?DI=1&text=overview
4. Міжнародний залишковий механізм для кримінальних трибуналів (United Nations International Residual Mechanism for Criminal Tribunals) – <https://www.irmct.org/en>
5. Інформаційна сторінка ООН про Міжнародні та гібридні кримінальні суди і трибунали (International and Hybrid Criminal Courts and Tribunals) – <https://www.un.org/ruleoflaw/thematic-areas/international-law-courts-tribunals/international-hybrid-criminal-courts-tribunals/>
6. Основні юридичні тексти Міжнародного кримінального суду – <https://www.icc-cpi.int/resource-library#legal-texts>
7. Міжнародний Комітет Червоного Хреста – <https://www.icrc.org/ru>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри міжнародного права. URL:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=217:kafedra-mizhnarodnoho-prava&Itemid=151